

ПРОБЛЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ТА БЕЗПЕЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ СПАЗМОЛІТИКІВ З МЕТОЮ САМОЛІКУВАННЯ

Ривак Т.Б.

*Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького,
м. Львів, Україна*

*Кафедра менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної
фармації*

tanusha1905@gmail.com

Вступ. Спазмолітики – широковживана група безрецептурних лікарських засобів (ЛЗ), що застосовуються для самолікування симптомів спастичного болю. Серед спазмолітиків найпопулярнішим є дротаверин. Варто зазначити, що дротаверин зареєстрований у близько 50-ти країнах світу, включаючи Центральну, Східну Європу та Азію. У той же час, через небезпеку передозування та летальної кардіотоксичності у країнах Західної Європи та США застосування препарату заборонено.

Метаю Вивчення проблемних питань, пов'язаних із самолікуванням спазмолітичними засобами на основі анкетного опитування.

Матеріали та методи. Системний аналіз, клініко-фармацевтичний, анонімне анкетування (n=140), комп'ютерна обробка даних.

Результати та їх обговорення. Встановлено, що практично у всіх опитаних (92%) спазмолітик наявний у їх домашній аптечці та аптечці для подорожей. 80% респондентів вважають дротаверин найбезпечнішим спазмолітичним ЛЗ. Разом із тим, 51% опитаних найчастіше для усунення спазму (спастичного болю) обирають дротаверин, 40% – спазмолітичні засоби комбіновані з анальгетиками, 4% – мебеверин, 3% – папаверин, по 1% – прифінію бромід та гіосцину бутилбромід. Більшість респондентів (74%) застосовують спазмолітичний ЛЗ при дисменореї, 58% – болю голови, 38% – болю в ділянці шлунку та 18% – кишківника. При виборі спазмолітиків 65% опитаних покладаються на власний досвід; 41% – звертаються до лікаря і, лише 37% – користуються порадою провізора. У дослідженні виявлено випадки потенційної загрози передозування та токсичності спазмолітиків при самолікуванні. Зокрема, 18% опитаних приймають дротаверин та інші спазмолітичні ЛЗ на фоні вживання алкоголю, що може призвести до розширення судин і, навіть, до розвитку симптомів серцевої недостатності. Разом із тим, 1,4% респондентів застосовують спазмолітичні ЛЗ впродовж 2 тижнів і довше. Водночас, 4% опитаних не дотримуються інструкції та приймають дротаверин більше 6 таблеток на добу. В ході дослідження нами з'ясовано випадки «off-label» (не узгоджується з офіційною інструкцією ЛЗ) застосування спазмолітиків: 24% опитаних вживали ін'єкційний розчин перорально, тобто випивали вміст ампули.

Висновки. За результатами дослідження нами опрацьовано 7 ключових елементів фармацевтичної опіки фармацевта, скерованих на відвідувачів аптеки та пацієнтів щодо раціонального і безпечного застосування спазмолітиків.